

KLAGANDE

Spooniker LTD, 502081-2565

Ombud: Advokaterna [REDACTED] och [REDACTED]
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB**MOTPART**

Spelinspektionen

ÖVERKLAGAT BESLUT

Spelinspektionens beslut den 5 maj 2025, bilaga 1

SAKEN

Varning och sanktionsavgift enligt spellagen (2018:1138) och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (PTL)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Spelinspektionen har beslutat att meddela Spooniker LTD en varning förenad med en sanktionsavgift på 10 000 000 kr, se bilaga 1.

Spooniker LTD (som fortsättningsvis benämns ”Spooniker” eller ”bolaget”) yrkar i första hand att beslutet ska upphävas, i andra hand att sanktionsavgiften ska undanröjas och i tredje hand att sanktionsavgiften sätts ned.

Spelinspektionen anser att överklagandet ska avslås.

Förvaltningsrätten har den 17 juni 2026 på begäran av Spooniker hållit muntlig förhandling i målet.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

VAD PARTERNA UPPGETT SAMMANFATTNINGSVIS**Spooniker**

Kärnfrågan i målet är om de kundkännedomsgärder som bolaget vidtog i förhållande till fem specifika kunder var tillräckliga och om de genomfördes tillräckligt skyndsamt. Spelinspektionen har inte haft några anmärkningar på bolagets rutiner, riktlinjer eller allmänna riskbedömningar. Beslutet grundas uteslutande på myndighetens kritik mot fem enskilda kundakter. Bolaget hade den 1 maj 2023 drygt 500 000 kunder, det är under en promille av kundhanteringen som har granskats. Spelinspektionen har också konstaterat att bolaget har gjort uppdateringar/förbättringar efter den förra granskningen av bolaget.

Spelinspektionens beslut är felaktigt. Spelinspektionen har inte gjort en korrekt riskbedömning av de fem granskade kunderna, värderingen är oprecis och onyanserad. Därutöver ställer myndigheten alltför långtgående krav på att vidta inkomstverifierande kontroller. Spelinspektionens beslut är genomgående oprecist formulerat och återger iakttagelser om de granskade kunderna på ett förenklat sätt som innebär att flera omständigheter av central betydelse går förlostade. Beslutet vilar också på en exceptionellt långtgående förväntansbild i fråga om vilka åtgärder ett spelbolag behöver vidta för att kontrollera varifrån en kunds medel kommer. Förväntansbilden är inte förankrad i de krav som regelverket uppställer eller i den innebörd som dessa krav har getts i förvaltningsdomstolarnas praxis.

Spelinspektionen har bedömt att bolaget haft brister kopplat till utredning av varifrån kundernas medel kommer. Att kontrollera medlens ursprung är en skärpt kundkännedomsgärd och det krävs när det är fråga om kunder som bedömts vara förknippade med hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism eller om en kund agerar på ett sätt som är avvikande eller misstänkt. Bolaget har endast bedömt två av de fem granskade kunderna som förknippade

med hög risk under granskningsperioden. Myndigheten har gjort en annan, felaktig, bedömning av kundernas risk genom att inte beakta alla relevanta förhållanden och till synes endast basera risken på kundernas bruttoinsättningar. Det är kundens riskklassificering – efter en helhetsbedömning där samtliga riskfaktorer beaktas – som avgör när skärpta kundkännedomsgärder behöver vidtas. Det är från den tidpunkten då kunden bedöms som hög risk eller agerar avvikande eller misstänkt som skyndsamhetskravet börjar gälla.

Spelinspektionen har felaktigt reducerat riskbedömningen till ett enda mått (bruttoinsättningar), ignorerat nettoinsättningar, vinster och uttag, missbedömt vilken risk kunderna var förknippade med samt ställer högre krav på åtgärder än vad lagen faktiskt kräver.

De åtgärder som vidtas mot kunder måste vara proportionerliga och det är den individuella kundriskbedömningen som styr vilka åtgärder som ska vidtas. Vid en sådan individuell kundriskbedömning måste alla relevanta faktorer beaktas. Alla bolagets kunder genomgår grundläggande kontroll vid registrering. Om en kund bedöms som normal/medel risk kontrolleras även sysselsättning, bolagsengagemang och beskattningsbar inkomst. För riskbedömningen används en tre-stegsmodell; först inventeras riskfaktorer, dessa vägs sedan samman för att slutligen resultera i en riskprofil utifrån vilken åtgärder vidtas. Bedömningen kan ske manuellt eller automatiserat. Bolaget använder även ett automatiserat övervakningssystem som i realtid bevakar spelet, insättningar och spelmönster. Systemet har vissa risktriggers som indikerar olika risker utifrån varje enskild kund. Det är inte tillräckligt att – som Spelinspektionen har gjort – endast titta på kundens bruttoinsättningar för att konstatera att skärpa kundkännedomsgärder behöver vidtas. Kund 5 hade bruttoinsättningar om 620 000 kr, men nettoinsättningar om 6 000 kr. Det är inte relevant att se till kundens bruttoinsättningar och det går inte att säga att ingen del av insättningarna inte utgörs av tidigare vinstuttag. Det är ett normalt spelbeteende att ta ut vinster och sätta in en del igen.

Closed loop är en erkänt effektiv riskhanteringsåtgärd. Den förhindrar introduktion av kontanter, försvårar skiktning av medel genom förflyttning av pengar mellan konton via spelkonto – pengarna kan inte överföras till en annan person via spelkontot utan de måste återgå till ursprungskontot. Användningen av closed loop är inte ensamt en garanti för att hantera risken för penningtvätt men en viktig omständighet som påverkar vilken nivå av risk en transaktion är förknippad med.

Kund 2, 3 och 5 har bedömts som normal risk. Bolaget har som försiktighetsåtgärd valt att inhämta inkomstuppgifter – som är en skärpt kundkännedomsgärd – redan vid normal risk, vilket är vid ett tidigare skede än lagen kräver. För kunderna 2, 3 och 5 behövdes inga ytterligare åtgärder, risken var redan hanterad. Kund 2 hade inkomst över nettoinsättningarna, kund 3 hade inkomst högre än två gånger nettoinsättningarna och kund 5 hade inkomst högre än 50 gånger nettoinsättningarna. Kundernas bruttoinsättningar är en relevant faktor som kan påverka riskbedömningen men det är helheten som är avgörande för riskbedömningen. Kund 1 har vid något tillfälle klassificerats som hög risk. Bolaget reagerade och begärde in underlag. Kunden lämnade in lönespecifikation och bankkontoutdrag, vilka stämde överens. Det var kundens tidigare storvinst som finansierade insättningarna, inte kundens lön. Bolaget har verifierat var insatta medel kom ifrån och bildat sig en uppfattning om kundens ekonomiska situation. När kund 4 utlöste en högrisktrigger vidtogs skärpta kundkännedomsgärder, kontroll av bolagsföreträdarstatus, rapportering i media, domar, inkomst och ekonomisk situation och bankkontoutdrag. Kunden svarade på frågorna och det framstod som rimligt att kunden kunde finansiera sitt spelande. De brister som Spelinspektionen påstår har förekommit har inte gjort det.

Tröskeln för ingripande är inte uppnådd. Det är varken fråga om allvarliga, systematiska eller upprepade brister. Ingripandet strider mot legalitetsprincipen, eftersom sanktionsbeslut inte får meddelas om reglerna – vilket aktuella regler

i PTL är – inte är tillräckligt tydliga och precisa. Dessutom saknar avgiftens storlek motivering och den är inte objektivt fastställd. Spelinspektionen ska ta hänsyn till nio omständigheter när storleken fastställs. Spelinspektionen har dock endast konstaterat att bristerna är allvarliga och sett till bolagets finansiella ställning. Det är omöjligt att förstå hur storleken har bestämts till den i princip maximala sanktionsavgiften. Den står heller inte i proportion till andra sanktionsavgiften som myndigheten beslutat. Enligt praxis ska sanktionsavgifter i det högre beloppsspann som anges i 7 kap. 16 § PTL reserveras för fall då omständigheterna har varit särskilt försvårande (Kammarrätten i Jönköpings dom den 13 oktober 2025 i mål nr 2422-23). Utifrån det, samt att det endast är ett fåtal kunder som granskats, måste sanktionsavgiften i vart fall sättas ned.

Spelinspektionen

Spelinspektionen har gjort en uppföljande tillsyn av Spooniker och granskat de fem nyregistrerade spelare under perioden maj 2023 - april 2024 som sammanlagt satt in störst belopp. Granskningen har inriktats på det förbättringsarbete Spooniker framförde i en tidigare tillsynsinsats. Granskningen har visat att det finns brister i Spoonikers arbete med kundkännedom för samtliga granskade kunder och bristerna är likvärdiga de som påtalats i den tidigare tillsynen. Spooniker har dels inte kontrollerat medlens ursprung tillräckligt skyndsamt, dels inte inhämtat tillräckligt underlag för att verifiera medlens ursprung. Genom att inte göra det har Spooniker saknat möjlighet att förstå och kunna bedöma om kundernas aktiviteter och transaktioner varit legitima eller har inneburit risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Under sådana förhållanden får Spooniker inte få upprätthålla affärsförbindelserna. Spooniker har inte uppfyllt kraven på kundkännedom i PTL.

Ingen av de granskade kunderna har haft en beskattningsbar inkomst som varit tillräckligt hög för att kunna förklara de stora insättningarna, varken de totala insättningarna eller insättningarna vid tiden för inkomstkontrollen. Trots det är

Spooniker av uppfattningen att kunderna inte har inneburit någon högre risk ur ett penningtvättsperspektiv (med undantag för kunderna 1 och 4 under en mycket kort period).

Att Spooniker inte kontrollerat att insättningarna kommer från tidigare vinster, utan endast antagit att så varit fallet, innebär att Spooniker har haft en bristande kännedom om kunderna. Spoonikers antagande om att kunderna finansierar sitt spelande med tidigare vinster innebär inte att kundernas insättningar har stått i proportion till respektive kunds ekonomiska situation. Tidigare vinster förklarar inte i sig senare insättningar. Det är inte rimligt att Spooniker antar att så är fallet, eftersom Spooniker inte vid något tillfälle har kontrollerat hela transaktionskedjorna. Ett sådant antagande utgör inte en skärpt kundkännedomsåtgärd. Såvitt framkommer av kundkortet har Spooniker inte heller vidtagit några andra åtgärder för att ta reda på hur kunderna faktiskt förfogar över sina vinster, till exempel genom att inhämta uppgift från kunden själv. Att det är ett vanligt tillvägagångssätt utgör inte ett godtagbart argument för att höga insättningar inte skulle innebära en risk för penningtvätt, särskilt utifrån att det är en välkänd metod för att tvätta pengar. Risken måste inte uteslutas med fullständig säkerhet eller att varje insättning behöver kontrolleras. Om Spooniker begärt in kontoutdrag vid vissa tillfällen och dessa inte gått emot kundens egna uppgifter eller bolagets egna antaganden att det rörde sig om medel från tidigare uttag, hade Spooniker kunnat utgå från att kundens uppgifter eller antaganden faktiskt var riktiga. Eftersom detta inte skett, har Spooniker inte haft rätt att utgå från att de aktuella kundernas insatta medel utgörs av tidigare vinster.

Closed loop-transaktioner innebär endast att insättningar till och uttag från spelkontot måste göras till och från samma bankkonto. Det säkerställer alltså inte att insättningarna till spelkontot kommer från legalt förvärvade medel. Ett system med closed loop-betalningar kan fungera som en riskmitigerande åtgärd, men den är inte ensam en tillräcklig åtgärd för att motverka de risker för

penningtvätt som föreligger i bolagets verksamhet, särskilt när det gäller penningtvätt genom konsumtion av brottsvinster.

Spooniker har inte klassificerat någon av kunderna som hög risk trots att kunderna är nyregistrerade och har gjort höga insättningar. Vad som är tillräcklig kundkännedom avgörs av den risk som förknippas med kundrelationen. De kundkännedomsåtgärder som vidtas ska motsvara den risk som kan förknippas med kunden. Det innebär dock inte att ett bolag kan undkomma ansvaret att vidta mer långtgående åtgärder när det finns skäl för det genom att klassificera sina kunder som lägre risk. Skyldigheten att övervaka pågående affärsförbindelser och transaktioner som avviker, eller inte avviker men kan antas ingå som led i penningtvätt, kvarstår oavsett vilken riskklassificering kunden tilldelats.

Spooniker har brustit i sin kundkännedom för samtliga granskade kunder och Spelinspektionen har i beslutet tydligt lyft fram vad bristerna består i. Genom bristande kundkännedom har Spooniker allvarligt försämrat sina möjligheter att försvåra och förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt. Att inte uppfylla kraven i de mest centrala delarna av PTL måste bedömas som en allvarlig överträdelse.

Spelinspektionen har i ett tidigare sanktionsbeslut mot Spooniker bedömt att Spooniker gjort fel som inte verifierat tidigare vinster. Spoonikers tillvägagångssätt, både nu och vid tidigare tillsyn, har lett till att Spooniker felaktigt har bedömt att spelarnas inkomst har kunnat förklara insättningarna till spelkontot, vilket har resulterat i att Spooniker haft en bristande kundkännedom. Det rör sig alltså om samma sorts brister, och överträdelsen är därför att bedöma som upprepad. Att Spooniker vid en uppföljande tillsyn fortfarande använder sig av samma tillvägagångssätt, trots betydande tid att åtgärda detta, är snarare försvårande.

Sanktionsavgiften är objektivt fastställd och det är tydligt vad som ligger till grund för sanktionsavgiftens storlek. Spelinspektionen har beaktat att det rör sig om flera överträdelser, att överträdelserna är av allvarlig karaktär, att överträdelserna pågått under lång tid, att bristerna ligger inom Spoonikers kontroll och att Spooniker tidigare begått överträdelser av samma slag. Spelinspektionen har beaktat att Spooniker har samarbetat med myndigheten, men samarbetet har inte varit på en sådan nivå att Spooniker kan anses ha underlättat myndighetens utredning i väsentlig utsträckning. Därtill har beaktats att Spooniker har en hög nettoomsättning. Dessa omständigheter motiverar en hög sanktionsavgift.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga regler framgår av det överklagade beslutet, se bilaga 1.

Frågorna i målet och granskningen i korthet

Den övergripande frågan i målet är om Spelinspektionen har fog för sitt beslut om varning och sanktionsavgift. Några av de underliggande frågorna gäller om ett spelbolag är skyldigt att agera med skärpta kundkännedomsgärder när en spelare gör stora insättningar på sitt spelkonto, om dessa åtgärder även ska innefatta kontroll av medlens ursprung i form av bl.a. bankkontoutdrag och om hur snabbt ett spelbolag ska agera med skärpta kundkännedomsgärder.

Spelinspektionen har i ett tidigare ärende konstaterat att Spooniker hade vissa brister och inledde en uppföljande tillsyn för att kontrollera om bolaget åtgärdade de tidigare konstaterade bristerna. Myndigheten har nu granskat de fem spelare som nyregistrerats under maj 2023 – april 2024 och under den perioden satt in störst sammanlagda belopp. Samtliga granskade kunder har gjort insättningar som uppgår till totalt ca 620 000–830 000 kr under granskningsperioden. Kunderna har löpande gjort insättningar och uttag. Kund 2, 3 och 5 har

flaggats av bolagets övervakningssystem vid flera tillfällen bl.a. på grund av höga insättningar och avvikande spelmönster. Bolaget inhämtade information om beskattningsbar inkomst vid ett tillfälle men vidtog inga ytterligare åtgärder för kunderna, trots att de satte in mellan hela beskattningsbara årsinkomsten och 340 000 kr mer än den. För kund 1 och 4 inhämtade bolaget, utöver uppgift om beskattningsbar årsinkomst, kontoutdrag. Efter en insättning om 150 000 kr begärde bolaget att kund 1 lämnar in kontoutdrag. Kunden lämnade in ett kontoutdrag som sträcker sig över fem dagar. Skärpa åtgärder har vidtagits mot kund 3 sex månader in i affärsförbindelsen och fem månader in för kund 4. Vid tidpunkterna hade kund 3 satt in totalt 460 000 kr och kund 4 totalt 610 000 kr. Innan kontrollerna hade bolaget inte vidtagit några åtgärder utöver de inledande kontrollerna av kunderna vid registrering. För kund 2, 3 och 5 begärde bolaget aldrig några bankkontoutdrag.

Kundkännedomsåtgärder

Penningtvätsreglerna kräver aktiva åtgärder från berörd utövare och det gäller i synnerhet för spelbranschen där risken för penningtvätt är tydligt förhöjd. Kraven på en verksamhetsutövare som beviljats licens för bl.a. kommersiellt onlinespel är särskilt höga när det gäller åtgärder för att motverka penningtvätt. De åtgärder som ett spelbolag ska vidta är inte uttömmande preciserade vare sig i lagstiftningen eller föreskrifterna, vilket tydliggörs bl.a. av att uttrycket ”kan” används i 3 kap. 16 § andra stycket PTL. I Spelinspektionens föreskrifter (4 kap. 2 §) används ordet ”minst” för att belysa detta.

Höga insättningar på ett spelkonto måste – för en spelare med begränsade inkomster – anses medföra en förhöjd risk för penningtvätt och utgör skäl för ett ansvarstagande spelbolag att vidta skärpta kundkännedomsåtgärder. Förvaltningsrätten konstaterar att skärpta kundkännedomsåtgärder kan kräva inhämtande av bankkontoutdrag eller annat underlag för att bedöma att spelandet inte är ett led i penningtvätt, eller i vart fall för att kunna bedöma riskerna för detta.

Sådana underlag måste dessutom vara verifierbara och så omfattande att de ger en möjlighet att bedöma pengarnas ursprung.

Uttag av medel från spelkonto

Såvitt gäller frågan om hur tidigare vinster ska beaktas ur ett kundkännedoms- perspektiv gör förvaltningsrätten följande bedömningar. Som en allmän regel gäller att, så länge kundens pengar finns på spelkontot, avgränsat från andra konton, är risken för penningtvätt inte förhöjd. Spooniker har anfört att regel- bundna insättningar och uttag utgör ett normalt beteende för kunder som spelar ofta och att varje insättning inte nödvändigtvis är ”nya pengar” utan härrör från tidigare uttag. Förvaltningsrätten noterar att återanvändande av vinster som genereras är spelarens eget val, och det kan avbrytas och pengarna föras ut från spelkontot. Att vinster förs över från spelkontot till spelarens bankkonto, och belopp senare förs in på spelarens spelkonto innebär inte att medlen längre med tillräcklig grad av säkerhet kan sägs vara återinvesterade spelvinster. Att spel- andet sker inom det som benämns som ”closed loop” – pengaflödet sker mellan ett och samma bankkonto och ett spelkonto – innebär inte i sig att spelbolaget kan utgå från att spelandet inte kan vara ett led i penningtvätt. Ett antagande om att insättningar utgörs av tidigare vinster är inte en skärpt kundkännedoms- åtgärd.

Förvaltningsrätten bedömer att det, även när spelandet sker inom ”closed loop”, inte är tillräckligt att ett spelbolag endast vidtar standardiserad övervak- ning när höga belopp sätts in på ett spelkonto. När en spelare med högst beg- ränsade förvärvsinkomster gör stora insättningar eller mindre återkommande insättningar som totalt sett uppgår till större belopp, som flera av kunderna i detta mål, bör det vara en omständighet som ska föranleda att ett ansvarstagan- de spelbolag vidtar skärpta kundkännedomsåtgärder. En sådan åtgärd kan vara att hämta in uppgifter i form av bankkontoutdrag.

Förvaltningsrätten delar Spelinspektionens bedömning i fråga om de krav som ställs på spelbolag vad gäller skärpta kundkännedomåtgärder vid höga insättningar även i de fall transaktionerna skett inom s.k. closed loop.

Övervakningen i tid

Vad gäller frågan om den tid inom vilken ett spelbolag ska vidta skärpta kundkännedomåtgärder framgår av lagtexten att spelbolag har en skyldighet att övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner (4 kap. 1 § PTL). Det ska även ske löpande (3 kap. 13 § PTL). Reglerna innebär att bolaget ska agera skyndsamt. När varningssignalerna är tydliga, så som när höga belopp – som inte förklaras av spelarens beskattningsbara inkomst – sätts in, kan bolaget inte avvakta med åtgärder. För att möta lagens krav på övervakning måste åtgärder vidtas i samma takt som spelet bedrivs. Att invänta flera dagar med kontrollåtgärder efter att en kund gjort en stor insättning kan, oavsett hur bolaget valt att organisera sin verksamhet i denna del, inte anses förenligt med kravet på övervakning för att hantera riskerna för penningtvätt.

Har Spooniker vidtagit tillräckliga kundkännedomåtgärder?

Det är ostridigt att Spooniker har vidtagit flera kundkännedomåtgärder, bl.a. genom att tilldela varje kund en individuell riskprofil (baserad på bl.a. kundens ålder, betalningsmetoder, sysselsättning och beteendemönster vid insättningar, uttag och spelande). Spooniker har uppgett att vissa grundläggande kontroller vidtas för samtliga kunder. För kunder som förknippas med medelrisk kompletteras det med ytterligare kontroller.

Samtliga granskade kunder har varit nya. Gemensamt för de granskade kunderna är att de har kunnat fortsätta spela och sätta in pengar efter att Spoonikers övervakningsprogram har signalerat förhöjd risk. I de flesta av fallen har det

kunnat ske inte endast under begränsad tid. Spooniker har inhämtat uppgifter om de granskade kundernas inkomster. Detta har dock skett först efter att kunderna har satt in betydande belopp på sina spelkonton. Spooniker har bland annat anfört att det rör sig om bruttoinsättningar och att riskerna för bland annat penningtvätt har kunnat hanteras inom ramen för bolagets övriga åtgärder och med beaktande av samtliga omständigheter.

Vid så höga insättningar som det är fråga om i målet, och med den information som Spooniker redan hade om kunderna, kan de av Spooniker vidtagna kundkännedomsåtgärderna inte anses ha varit tillräckliga för att hantera riskerna för penningtvätt. Om en inkomstgranskning antyder att kundens ekonomi inte står i proportion till kundens insättningar och omsättning, finns det skäl för verksamhetsutövaren att även verifiera de insatta medlens ursprung för att kunna hantera risken för penningtvätt, sammantaget med övriga omständigheter som är relevanta för riskbedömningen. Förvaltningsrätten bedömer att en sådan närmare granskning är en skyldighet för bolaget för att kunna fullgöra sitt ansvar enligt PTL. Den bryter inte mot Dataskyddsförordningen och kan inte heller innebära oproportionerlig risk för integritetsintrång. Ett sätt att motverka sådan risk är att spelbolaget tydligt informerar såväl presumtiva som tidigare kunder om att detaljerad information kan komma att inhämtas.

Med beaktande av de betydande insättningar som de granskade kunderna har gjort på sina spelkonton under granskningsperioden anser förvaltningsrätten att Spooniker betydligt mer skyndsamt borde ha inhämtat ytterligare inkomstuppgifter om kunderna och underlag för att verifiera medlens ursprung. Det rör sig i de flesta av de granskade fallen om kunder där inkomstuppgifterna talar för att de sannolikt inte kunnat finansiera sitt spelande med löneinkomster och där de genererade vinsterna avviker markant från de inkomstuppgifter som bolaget tagit del av. Bolaget skulle då skyndsamt ha hämtat in kompletterande uppgifter, vilket dock inte skedde för flertalet av kunderna. Kunderna kunde istället

fortsätta spela trots att utredningen inte visade att de rimligen kunde finansiera sitt spelande med sina inkomster.

Mot den nu angivna bakgrunden delar förvaltningsrätten Spelinspektionens bedömning att Spooniker inte har vidtagit tillräckliga åtgärder och inte heller agerat tillräckligt snabbt för att hantera riskerna för penningtvätt. Det är fråga om överträdelser av PTL och tillhörande föreskrifter på det sätt som avses i 18 kap. 17 § spellagen.

Har det förelegat legala förutsättningar och skäl i sak för att meddela Spooniker en varning?

I målet har frågan väckts om ingripande i form av varning och sanktionsavgift, som är av straffrättsliknande karaktär, kan ske med hänsyn till de stränga krav som följer av legalitetsprincipen. Förvaltningsrätten noterar att det redan i lagtexten anges att med skärpta åtgärder avses bl.a. inhämtande av uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer (3 kap. 16 § PTL). Att hämta in ytterligare information om en spelare och pengarnas ursprung är inte något nytt krav. Förvaltningsrätten anser att det är ett tydligt krav, som Spooniker också tillämpat bl.a. genom att begära bankkontoutdrag från en av de granskade kunderna. Domstolar har också delat Spelinspektionens bedömning att det är rättsenligt att ingripa med sanktioner vid överträdelser av PTL på grund av otillräckliga åtgärder för kundkännedom, se bl.a. Kammarrätten i Jönköpings domar den 4 december 2020 i mål nr 3333-19 och 13 oktober 2025 i mål nr 2422-23. Mot denna bakgrund kan sådana ingripanden som är aktuella i målet inte anses strida mot legalitetsprincipen.

Spelinspektionen menar, med hänvisning till 18 kap. 18 § spellagen, att Spooniker gjort sig skyldigt till överträdelser som är allvarliga och upprepade.

Vid prövningen av om en överträdelse är *allvarlig* bör viss ledning kunna hämtas i vad som anges i förarbetena till PTL i fråga om bedömningen av om en överträdelse ska betraktas som ringa. Vid denna bedömning ska tillsynsmyndigheten beakta bland annat om överträdelsen innebär att verksamheten löpt en ökad risk att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Överträdelser som inte medfört en nämnvärd ökning av den risken bör kunna betraktas som ringa (prop. 2016/17:173 s. 404). Med hänsyn till den stora och snabba omsättningen av pengar som ofta förekommer inom spelverksamhet bedöms det finnas betydande risker för att verksamhet av detta slag används för penningtvätt och för finansiering av terrorism (prop. 2017:18:220 s. 205).

De aktuella överträdelserna avser fem kunder med höga och frekventa insättningar, och flera av kunderna har kunnat fortsätta sätta in pengar, utan ytterligare kundkännedsåtgärder, trots att bolaget känt till deras beskattningsbara årsinkomst och två av kunderna (1 och 4) klassificerats som hög risk. Spooniker har visserligen vidtagit kundkännedsåtgärder avseende samtliga av dessa kunder, genom viss granskning och övervakning, bl.a. har bolaget begärt in lönespecifikation, uppgifter om PEP, sanktioner, bolagsengagemang, mediainformation och senaste beskattningsbara årsinkomst. För två av kunderna (3 och 4) har Spooniker dock dröjt en eller flera månader med skärpta kundkännedsåtgärder. Kunderna har satt in höga belopp, och flera av kundernas insättningar har vida överstigit vad de rimligen har haft möjlighet att finansiera. Flera av kunderna har således kunnat fortsätta sätta in pengar även efter det att Spooniker rimligen borde ha bedömt att deras ekonomiska förhållanden – utifrån den information som bolaget vid tillfället hade tillgång till – inte var sådana att de kunnat finansiera sitt spelande. Att flera av insättningarna skett inom så kallad closed-loop innebär, som rätten angett ovan, inte skäl för att avstå från vidare kundkännedsåtgärder.

Det är fråga om överträdelser av de grundläggande bestämmelserna om kundkännedom för att uppnå penningtvättslagens syften. Förvaltningsrätten delar

Spelinspektionens bedömning att överträdelserna är att betrakta som allvarliga (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 13 oktober 2025 i mål nr 2422-23).

I fråga om överträdelserna är *upprepade* konstaterar förvaltningsrätten att Spooniker tidigare meddelats en varning och sanktionsavgift i november 2022. Spelinspektionen fann då att Spoonikers fördjupande kundkännedom avseende de granskade kunderna varit otillräcklig samt att Spooniker inte tillräckligt skyndsamt vidtagit adekvata fördjupade kundkännedomsåtgärder. Spelinspektionen skriver också i beslutet att uppgift om beskattningsbar inkomst inte verifierar medlens ursprung (insättningar motsvarar inte beskattningsbar inkomst) och att vinster i spel inte eliminerar behovet av att verifiera medlens ursprung. Förvaltningsrätten konstaterar att det i det tidigare tillsynsärendet visserligen rörde sig om högre belopp än det gör i detta mål, men att det handlar om samma typer av brister i Spoonikers kundkännedomsåtgärder. Förvaltningsrätten bedömer därför att de överträdelser som är aktuella i detta mål är upprepade.

Spelinspektionen har på grund av ovanstående – att överträdelserna är allvarliga och upprepade – haft fog för att meddela Spooniker en varning och att förena varningen med en sanktionsavgift. Beslutet kan i denna del inte anses oproportionerligt.

Sanktionsavgiftens storlek

Enligt 7 kap. 14 § PTL ska sanktionsavgiften för en verksamhetsutövare som är en juridisk person som högst fastställas till det högsta av två gånger den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av överträdelserna, om beloppet går att fastställa, eller ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro.

Det går inte att fastställa den vinst som Spooniker har gjort till följd av överträdelserna. Sanktionsavgiften ska då fastställas högst till ett belopp i kronor

motsvarande en miljon euro. Spelinspektionen har bestämt sanktionsavgiften till 10 000 000 kr med hänvisning till Spoonikers finansiella ställning – nettoomsättning var under 2023 ca 1 309 mkr – och till att bristerna är både allvarliga och upprepade. Förvaltningsrätten noterar att sanktionsavgiften också måste vara proportionerlig med hänsyn till de överträdelser som har begåtts och att sanktionsavgifter i den övre delen av det beloppsspann som anges i 7 kap. 16 § PTL bör reserveras för fall då omständigheterna har varit särskilt försvårade (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 4 december 2020 i mål nr 3333-19).

Vid en samlad bedömning av Spoonikers ekonomiska ställning, överträdelsernas art, karaktär och omfattning, med särskilt beaktande av att det är fråga om upprepade överträdelser av samma karaktär som Spooniker tidigare har varnats för, anser förvaltningsrätten att den av Spelinspektionen beslutade sanktionsavgiften är proportionerlig.

Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

[REDACTED]

Chefsrådman

Föredragande jurist: Förvaltningsrättsfiskalen [REDACTED]

I avgörandet har även nämndemännen [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

deltagit.